

Informatienota

Datum vergadering	: 25 april 2023
Registratienummer	: GZDGBW763193/837308
Informatienotnummer	: IN033
Portefeuillehouder	: Joke van Vrouwerff
Bijlage(n)	: 1. factsheet Energieneutrale fruitteelt; 2. folder Energieneutrale fruitteelt; 3. factsheet kleine windmolens. 4. Motie SGP-CDA kleine windmolens.
Onderwerp	: Raadsinformatienota kleine windturbines

Onderwerp

Raadsinformatienota kleine windmolens.

Kennisnemen van

Het voornemen van het college om regels uit te werken met betrekking tot het toestaan van kleine windmolens met een mast-hoogte van maximaal 30 meter^[1]. En deze regels ter vaststelling aan te bieden aan de raad.

Inleiding

De gemeente West Betuwe wil in 2050 energieneutraal zijn. Op weg naar dat doel hebben we in de Regionale Energiestrategie (RES) afgesproken dat we in 2030 een reductie in de uitstoot van CO2 hebben gerealiseerd van 55 % ten opzichte van 1990. Om dat te bereiken zitten we nu volop in de transitie van fossiele naar duurzaam opgewekte energie, zoals opwek uit wind en zon.

De oorlog in Oekraïne heeft voor een gigantische fluctuatie van de aardgasprijzen gezorgd, waardoor de prijs voor sommige individuele gevallen wel met 400 % is gestegen. Dit zorgt voor hogere energiekosten bij inwoners en ondernemers. En het vergroot de noodzaak en behoefte om versneld te verduurzamen.

Vanuit diverse (agrarische) ondernemers in het buitengebied is het verzoek gekomen om kleine windmolens te plaatsen om zo de kosten voor hun energieverbruik in de hand te kunnen houden. Naar aanleiding van deze signalen heeft de raad in november 2022 een motie aangenomen waarin hij het college oproept een visie op kleine windmolens op te stellen. Met deze raadsinformatienota wordt de raad geïnformeerd over het voornemen om het, onder voorwaarden, mogelijk maken van de plaatsing van kleine windmolens (met een mast-hoogte van maximaal 30 meter). Dit vooruitlopend op de formele besluitvorming daarover door de raad (vaststellen bestemmingsplan).

Besluitgeschiedenis

- In het Coalitieakkoord West Betuwe 2022-2026 is aangegeven dat er geen grote windmolens meer worden geplaatst in de gemeente. Werken we naar een weerbare, toekomstbestendige en duurzame economie. Agrariërs die willen omschakelen naar een duurzame veehouderij, akkerbouw of ander verdienmodel worden actief ondersteund. Maar daarbij kijken we ook naar wat passend, haalbaar en betaalbaar is, zonder daarbij het landschap uit het oog te verliezen.
- In de gemeenteraad van 8 november 2022 is een motie breed aangenomen, waarbij de gemeenteraad het college oproept om ten behoeve van besluitvorming in de raad van maart 2023 een visie op te stellen met betrekking tot het toestaan van kleine windmolens en daarbij direct ook voor iedereen heldere voorwaarden op te stellen.

Wensen (agrarische) ondernemers

Een aantal grote fruittelers in West Betuwe, heeft bij monde van de JC van Kessel Groep, op 24 oktober 2022 een oproep gedaan aan de gemeenteraden in de Regio Rivierenland om in gesprek te gaan met de gemeenteraden over een energieneutrale fruitteelt (zie bijlagen).

In een gesprek met enkele fruittelers is door hen aangegeven dat zij meer energiebehoefte hebben in de maanden september tot november wanneer het fruit wordt geoogst en de koelcellen worden volgereden. Op dat moment schijnt de zon minder en is er onvoldoende eigen duurzaam opgewekte elektriciteit om aan de energievraag te voldoen. Op dat moment moeten de fruittelers dan dure energie inkopen. Door deze extra kosten ontstaat er bij fruitteeltbedrijven een kostprijs probleem die op dit moment niet kan worden afgewenteld op de supermarkt/consument. Vanuit het economisch perspectief van de fruitteeltsector is het dan ook gewenst om fruittelers te helpen met de energievoorziening. Alternatieven in waterstof of accupakketten (voor een langere overbrugging van een stroomtekort) zijn op korte termijn helaas nog niet realiseerbaar/betaalbaar, evenals het plaatsen van een centrale molen voor meerdere bedrijven omdat het elektriciteitsnet dit niet aan kan.

Bij het toestaan van windenergie is dit complementair aan de eigen energievoorziening door zon op de daken.

Voor andere (agrarische) ondernemingen, zoals bijvoorbeeld melkveehouders, geldt dat zij gemiddeld genomen een lager energieverbruik hebben, dan fruittelers. Met het voornemen om kleine windmolens met een masthoogte van maximaal 30 meter toe te staan, kan voor een groot deel voorzien worden in de energiebehoefte. Ter illustratie: de energieopbrengst van een kleine windmolen met een maximale masthoogte van 30 meter kan tot wel 300.000 kWh oplopen (afhankelijk van het type). Het energieverbruik van veel (agrarische) ondernemers ligt lager. Voor een beperkt aantal ondernemers (in theorie ongeveer 20 grote fruittelers in West Betuwe) is deze opbrengst niet toereikend om te voorzien in de volledige eigen energiebehoefte. Daarvoor zou een grotere windmolen nodig zijn met een masthoogte tot wel 60 meter hoog.

De voorwaarden die in het beleidskader/ het paraplu bestemmingsplan opgenomen worden, hebben betrekking op (niet uitputtend):

1. De relatie tussen het energieverbruik van de (agrarische) ondernemer en de opbrengst van de kleine windmolen (en daarmee de benodigde hoogte). Het uitgangspunt is opwek voor eigen verbruik. Daarbij wordt ook de mogelijkheid betrokken van het plaatsen van een kleine windmolen t.b.v. meerdere (agrarische) ondernemers.
2. Het benutte potentieel aan zonne-energie (zon op dak)
3. Landschappelijke inpasbaarheid (daar plaatsen waar dit het beste past). Mogelijk leidt dit tot een lagere maximale hoogte in specifieke gebieden.
4. Afstand tot de kernen en nabijgelegen woningen om (geluid)hinder en slagschaduw te voorkomen.
5. Afhankelijk van het type aansluiting dat deze bedrijven hebben, een zogenaamde groot- of kleinverbruikersaansluiting, kan zo'n kleine windmolen wel of niet op het net worden aangesloten. Het gebrek aan netcapaciteit kan hier een probleem zijn. Per geval zal dit moeten worden beoordeeld.
6. De mogelijke komst van de defensieradar in Herwijnen heeft effect op de locaties van deze windmolens. Voor de op te richten windmolens zal een toetsingsplicht gaan gelden.

Kernboodschap

Er is behoefte aan (aanvullende) opwek van duurzame energie door kleine windmolens bij (een deel van) de ondernemers in onze gemeente. De gemeente wil het mogelijk maken om, onder voorwaarden, kleine windmolens te plaatsen.

Financiën

Deze raadsinformatienota heeft geen financiële consequenties voor de gemeente.

Communicatie

De raadsinformatienota is bedoeld als aankondiging voor het met beleid en regelgeving mogelijk maken van de plaatsing van kleine windmolens met een masthoogte van maximaal 30 meter.

Vervolg

De raad heeft het onderwerp Kleine windmolens geagendeerd op de beeldvormende vergadering van 18 april 2023. Afhankelijk van de beeldvorming die plaatsvindt, kunnen de door de raad ingebrachte aandachtspunten betrokken worden bij het opstellen van de (paraplu) bestemmingsplan kleine windmolens.

Bijlage(n)

1. factsheet Energieneutrale fruitteelt;
2. folder Energieneutrale fruitteelt;
3. factsheet kleine windmolens.
4. Motie SGP-CDA kleine windmolens.

Suggestie ter afhandeling

Agenderen in de beeldvormende vergadering van 18 april.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de gemeentesecretaris,   de burgemeester,
Philip Bosman   Servaas Stoop

[\[1\]](#) 30 meter masthoogte geeft een tiphoogte van ca. 45 meter (masthoogte + lengte wiek). Ter vergelijking: de mast- /tiphoogte van de windparken Avri en Deil zijn respectievelijk 120 m/185 m en 140 m/208 m.